

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Subotica, SZERDA, 1923 december 12.

337. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Lalbach-palota)

A temerini magyarok

Ha minden magyar megmozdulás nem lenne közügy, mindannyiunk fölfigyelésére és szeretetére méltó, a személyes szempontok talán visszatartanák e sorok íróját a következők elmondásától.

Eppen ma reggel panaszkodtunk el ezen a helyen azt a vigasztalan közömbösséget, amivel a magyar politika bácskai urai kedvetlenítik el azokat, akikből az idők vörös malma nem tudta kiörölni a kultura lelkes szeretetét s az elindulásnak és kezdeményezésnek bátorságát. Eppen ma reggel panaszkodtunk el, hogy a magyar politika bácskai urai nem érzik, vagy érzik, de nem teljesítik azt a kötelességet, amit a vágyon kötelezése s a politikai vezérszerep juttat nekik a magyar kultura minden próbálkozásával, a magyar kultúrtörékvések minden megmozdulásával szemben. Magyar muzsikuskégyeletes emléke, ötven éve dolgozó-teremtő magyar író ünneplése nem mozdítja meg őket. A festők kiállítás rendeznek, a műkedvelők fáradoznak, magyar énekesek hangversenyt adnak, magyar egyesülés Petőfit ünnepel, magyar írók könyvet adnak ki, hiába minden próbálkozás, minden elindulás, minden keresés, a politika bácskai urait nem találod meg szegény magyar író, magyar festő, magyar muzsikuskégyeletes, a hallgatók, a nézők, az előfizetők között.

De ennek a közömbösségnek, érzéketlenségnek lesújtó érzését határtalan, meghatározható vigasztalás segít elítélni. Amit a politika hivatalos urai nem vállalnak, azt vállalja és teljesíti a politikától meg nem ferítődött magyar nép. A vajdasági magyar írók Almanachban összegyűjtve bocsátják most termésük javát a magyar olvasók elé. Nem állítjuk, hogy ez az Almanach mulhatatlan irodalmi értékű, nem állítjuk, hogy csodákat fedezett fel s hogy a magyar irodalomtörténet nyilván fogja tartani, de az itt élő magyar írók összefogásából született meg s öt év után az első kollektív megnyilatkozása a vajdasági magyar irodalomnak. A Temerinre kiküldött előfizetési ívet most hozta vissza a posta. *Hatvanhat temerini magyar fizetett elő az Almanachra.* Meghatva olvassuk a névsort: Majoros Pál, Kovács Ferenc, Kovács József, Horváth József, Samu Mihály, Basa István, Jánosi József — ide kellene írni a hatvanhat temerini magyar nevét mind példaadásul és vigasztalásul. „A magyar írók mi érettünk harcolnak” — mondta az egyik, amikor az ívet aláírta. „Ha két hétig nem eszem húst, akkor is megveszem a magyar írók könyvét”

— mondta a másik magyar, aki szegény családos tisztviselő, de érzi és *cselekedetekkel vallja* magyarságának kötelezettségeit.

Amit a magyar urak elszibbasztanak, azt a magyar nép szívére öleli s áldozatkészségének meghatározható bizonyosságaival melengeti. A temerini magyarok a magyar nép kulturszeretetének gyönyörű példáját adták. *Ezért érdemes fáradozni, ezért érdemes vállalni a balsiker kockázatát, az irás keserű fátumát, — minden keserőséggel, kudarccal, megbántással, gonosz gáncsvetéssel felér a temerini magyarok megértő szeretete.* Temerin magyarjait több magyarkönyvetvetek, mint Senta, Sombor és Novitsad intellektueljei összesen. Mindenkinél magyar érzése fogja kommentálni ezt a tényt.

A kisebbségi mozgalmak kutatójának nem lehet tanulságosabb tere, mint amit a magyar könyvkérdés nyújt. Talán lesz még arra mód, hogy tanulmányban feldol-

gozva kerüljön a magyar nyilvánosság elé mindaz, amit ennek a könyvnek terjesztése körül lehet észlelni. Hogy kik vásárolják a könyvet, kik miért veszik meg s kik miért tagadják meg az előfizetést — nincs ennél tanulságosabb és izgatóbb érdekességtéma. Az az öröm, amit a temerini magyarok tömeges könyvvásárlása nyújt, nem engedte megvárni azt az időt, amíg ezek az észleletek összegyűlnek. Azt a vigasztalást, amit a temerini magyarok példája nyújt, bűn lenne egyetlen napig is eltitkolni.

Magyar írók, magyar muzikusok, magyar festők, ha lever, ha elfásít, ha kétségbeesésbe kerget a magyar urak hideg közömbösége és fölényes érzéketlensége, forduljatok szeretettel és megnyugvással a magyar nép felé. A magyar nép szívének szeretetébe fogad s erős karjával mindig föl-emel benneteket, istenáldotta — istenverte magyar művészek.

Izgalmas vita a petróleum-lámpákról

A vasuti személykocsik világításának kérdése a parlamentben és egyéb politikai események

Beogradból jelentik: A parlament keddi ülésének legnagyobb részét a pénteki ülés után az ülés-teremben lejátszódott események taglalása foglalta el. Pénteken ugyanis az ülés berekesztése után a földműves párt fel akarta vetni a határozatképesség kérdését, az ezt követő tumultusban pedig majdnem tettelegességre került a sor néhány radikális párti képviselő és Lázics Vojak között.

Tíz órakor nyitotta meg az ülést Jovanovics Ljuba elnök, aki a szokásos elnöki és titkári bejelentések után válaszolt *Moskovljevićs* földművespárti képviselőnek az elnökhöz intézett kérdéseire a pénteki incidens ügyében. Kijelentette, hogy Lázics megtámadása már az ülés berekesztése után történt. Ő mindjárt elhagyta az ülés-termet és így nem volt szemtanúja a jelenetnek. Nem tartja kötelességének, hogy a képviselőknek az ülések után tanúsított magatartását figyelemmel kíséresse és a szóbanforgó esetben joggal hihette, hogy csak közönséges szóváltásról volt szó. A mai napig nem is emelt senki sem panaszt nála, úgy, hogy nem is indított vizsgálatot. Megígérte, hogy meg fogja vizsgálni az esetet és a szükséghez képest intézkedik. Ami *Moskovljevićs*nek azt a kérdését illeti, hogy mit óhajt tenni a képviselők személyi biztonságának védelmére, arra nézve kijelentette, hogy elnöki kötelességeit csak akkor tudja végezni, ha abban a képviselők támogatják.

A képviselők biztonsága tekintetében a jövőben is mindent meg fog tenni, ami mint elnöknek módjában áll. *Moskovljevićs*nek a *kvotum* megállapítását célzó kérdésére azt válaszolta, hogy Lázics nem tíz képviselővel együtt kérte a névsorolvasást, hanem egyedül, már pedig a házszabályok tíz képviselő indítványára rendelik el a névsorolvasást. Különben is az alkotmány nem csak a határozatképesség megállapítására tartalmaz rendelkezéseket, hanem arra nézve is, hogy a képviselőknek csak a Ház engedélyével szabad az ülést elhagyniok. Nem akar egy percig sem az alatt a gyanu alatt állni, hogy az alkotmányt és a házszabályokat megsértette volna. Kérte a parlamentet és *Moskovljevićs* képviselőt is, hogy magyarázatát fogadja el.

Moskovljevićs (földm.) felszólalásában kijelentette, hogy nem fogadja el az elnök magyarázatát. Felolvasta az alkotmányt és a házszabály megfelelő rendelkezéseit, amelyek szerint az elnöknek kötelessége a szavazás szabályszerűségére ügyelni.

Az elnök ismételt válasza után a parlament többsége tudomásul vette az elnök választát, amit az ellenzék, különösen a földműves párt nagy *lármával fogadott.* A házszabály vita után rátértek a napirendre és egyhangulag megválasztották a *nemzetközi postai egyezmény tárgyalására* hivatott bizottságot, majd egyes miniszterek válaszoltak a hozzájuk inté-

zett rövid kérdésekre.

Vujicsics belügyminiszter *Stanovnik* klerikális képviselő kérdésére adott válaszával, amelyben a községi bírák túlterheléséről nyilatkozott, *Zsebot* klerikális képviselő elégedetlenségének adott kifejezést.

Jankovics Velizár közlekedési miniszter *Setyerov* kérdésére válaszolt a *bánsági vonatok elégtelen világítása* miatt. Elismerte, hogy a világítással bajok vannak és kijelentette, hogy ezt maga is komoly kérdésnek tartja. A megoldás azonban nagy nehézségekbe ütközik. A világítási bajok fő oka az, hogy a volt monarchia vagonparkjának végleges felosztása még mindig nem történt meg és így nem lehet tudni, hogy az állam területén maradt vagonok valóban az állam tulajdonába mennek-e át. Ezért nem is lehet a sok rossz vagonon költséges javítási munkálatokat végeztetni. A másik ok az, hogy nincs elég speciális vagon, amely a beogradi gázgyárból világítási gázt szállítana a Vajdaságba. Ezért az elosztó bizottságtól már kért is sürgősen 15 ilyen speciális vagonot és a jóvátétel számlájára is rendelt 25 ilyen vagonot, azonban ezek még nem érkeztek meg. Hogy a gázvilágítást mégis be lehessen vezetni, ezért kért a költségvetésben *egy millió dinár hitelt, egy Szuboticán felállítandó gázgyár céljaira.*

Ideiglenesen beállított már 500 petróleum és olajlámpát, amelyek addig is világítanak.

Ezután még *Peles* szociálpolitikai, *Simonovics* agrár- és *Stojadinovics* pénzügyminiszter válaszoltak különböző kisebbségek kérdéseire, mire az ülés negyed egykor véget ért.

A német szállítások

Markovics, az SHS. királyság berlini követe, mint Berlinből jelentik, megjelent a német külügyminiszteriumban, ahol kijelentette, hogy az SHS. királyság nincs abban a helyzetben, hogy a német kormány jóvátételi ajánlatát elfogadja. Együttal fölhevítette a német kormány figyelmét azokra a kellemetlen következményekre, amelyek a jóvátételi szállítás beszüntetéséből származhatnak.

Markovics nyilatkozatával kapcsolatban a német sajtó azt írja, hogy *Németország nem fog megjelenni a represszáliktól* és ha a jugoszláv kormány valóban beváltja fenyegetését, Németország hasonlóan fog eljárni a jugoszláv állampolgárokkal szemben. Elsősorban kizárja a jugoszláv diákokat a német egyetemekről, gyárakból és hivatalokból, aztán pedig kiutasítja őket.

A *Politika* megjegyzi, hogy *Markovicsnak* nem volt fölhatalmazása a nyilatkozat megtételére.

Véres royalista tüntetés Athénben

Attikai parasztek tüntettek
a király mellett

Athéni jelentések szerint vasárnap véres összeütközés támadt a görög fővárosban a royalista értelmű parasztság és a köztársasági diákság között. A zavargásokra a royalista párt gyűlése szolgáltatott okot. A királyság hívei a most folyó választási küzdelemben minden eszközt megragadnak az agitációra és vasárnapra nagy népgyűlést hívtak össze Athénben. A gyűlésre közel százezer ember vonult fel, legnagyobb részben a környékbeli falvakból és a Zeus-templommal szemben tüntetést rendeztek II. György király tiszteletére. A tüntetők közt több ezer attikai parasz is volt, akik népviseletben, családjukkal együtt jöttek el ebből az alkalomból Athénbe. Az attikaiak fanatikus királypártiak és a legutóbbi választásoknál jórészt rajtuk mult Venizelos bukása.

A royalista népgyűlés után, amely incidens nélkül folyt le, a tömeg a Kikisszai-uccára vonult. Itt a Gread Bretagne szálloda előtt még nem tudni honnan, néhány revolverlövés dördült el, mire a rend fenntartására kirendelt kormánycsapatok a tömegbe lőttek. Az ebből támadt pániában a royalisták menekülni próbáltak és egy részük az egyetemi sugárút felé szaladt, ahol ötszáz főnyi republikánus diáksapat lövésekkel fogadta őket. Itt elkeseredett fegyverharc keletkezett a két csoport között, amelynek során többen meghaltak és megsebesültek. A rendet a lovaskatonaság csak estére tudta helyreállítani. A kormány az események miatt elrendelte a vendéglők és kávéházak bezárását.

Amint megállapították az összeütközésnél nyolcan meghaltak és harmincan megsebesültek. A sebesültek közt van Kaligasz volt miniszter is.

Az ellenzéki lapok tiltakoznak a kormányparti sajtó ama beállítása ellen, hogy az összeütközésért a royalisták felelősek.

A városi gazdálkodás csődje

A városi földek lefoglalása, felborítja
Subotica költségvetését

Szubotica város tanácsa már le tárgyalta a jövő évi költségvetést, amelyet már a novemberi közgyűlés elé akartak vinni. Időközben azonban újabb városi földeket foglaltak le agrárcélokra. Ez a váratlan csemény teljesen bizonytalanná teszi a jövő évi városi költségvetés sorsát.

A tévesen lefoglalt városi földek ügyében most folytat a város tárgyalásokat az agrárminisztériummal. Amíg ez az agrárvita nem dől el, addig nem állapítható meg, hogy miképpen fog a jövő évi költségvetés zárulni s ezért nem lehet megállapítani a jövő évre kivetendő városi pótdát sem.

Egészen bizonyos azonban, hogy a jelenlegi agrárpolitika a csőd szélére kergeti Szubotica várost, amely évről-évre nagyobb korlátozásokat kénytelen tenni városfejlesztési terveiben, hogy a még mindig mutatkozó deficitet lehetőség szerint redukálja. Így évről-évre szegényesebb munkaprogramot ölel fel a városi költségvetés, mert a jelenlegi anyagi lehetőségek között már csak legszükségesebb és halaszthatatlan beruházásokra telik a városi jövedelméből. Még így is olyan deficit mutatkozik a budgetben, hogy az 1924. évi városi pótdát mindenestire magasabb lesz az ideinél.

Igy azonban a most folyó agrárvitától függ, hogy az ideai ötszáz százalékos pótdát nem kell-e lényegesen felemelni. Ezer hold városi föld sorsa forog kockán — úgy szólván ez az utolsó ezer hold rendelkezésre álló földje Szubotica városnak — és az esetben, ha ezt a területet sikerül felszabadítani, úgy a város jövő évi költségvetésében nem áll elő az ideinél lényegesen magasabb deficit. Ha azonban a vá-

ros elvesztené ezt az ezer hold földet is, úgy a szubotici költségvetés a jövő évben megdöbbentő bizonyosságot produkálna arra, hogy miképpen lehet egy virágzó várost tönkretenni. A pótdát olyan magasan kellene megállapítani, hogy a közgyűlés azt alig fogadná el és az adózók nem is tudnák megfizetni.

A teljes bizonytalanság csak néhány hét múlva az agrárvita eldőltével fog megszűnni.

Öngyilkosságot kísérelt meg a budapesti bombamerénylők vezetője

Márfi József fel akarta magát akasztani — Prónaynak
és Héjjasnak írt bucsuleveleket

Budapestről jelentik: A legutóbbi, a francia követség palotája ellen elkövetett bombamerénylet ügyében a rendőrség tudvalevőleg letartóztatta Márfi Józsefet, az ébredő magyarok IX. kerületi szervezetének a vezetőjét és Márfit a többiekkel együtt nemrégiben a rendőrségtől az ügyészség fogházába szállították.

Szombaton a kulcsos az egyik cellában valami gyanus neszt hallott. Kinyitotta a cella ajtaját és akkor észrevette, hogy a cellában Márfi József az ablak alá egy kis számolyt állított és arra redőllva, a nyakát egy foszlányos törülközővel kötötte át és a törülköző egyik végét az ablak nyitójához erősítette, aztán a számolyt lábával rugdalta, aminek zaja azután kihallatszott.

A kulcsár azonnal közbelépett és megakadályozta a kísérlet folytatását, amelyről azonnal észrevehető volt, hogy az teljesen komolytalan. A törülköző olyan állapotban volt, hogy a legcsekélyebb erőfeszítésre azonnal darabokra szakadt volna.

Azonpal jelentést tettek Gersy fogházfelügyelőnek, aki az izgatott, de sérületlen Márfit szorgosabb felügyelet alá helyezte. A fogházban aztán erős vallatás alá vették Márfit, aki a kérdésekre egykedvűen válaszolt. A zseb-

ben négy-öt soros, jelentéktelen tartalmú bucsuleveleket találtak. Az egyiket Prónay alezredesnek, a másikat Héjjas Ivánnak, a harmadikat az ügyészségnek, a negyediket Gersy fogházgondnoknak címezte. A leveleket nyomban fölvtették a vizsgálóbíróhoz, aki azokat a bűnügy aktáihoz mellékelte.

Adorján Gézát internálják

Adorján Gézát, az EME nemzetvédelmi osztályának volt vezetőjét, akit a rendőrség a bombamerényletek gyanúsítottjaként vett őrizetbe, átkísérték a toloncházba. Adorján ellen a nyomozás során súlyos gyanukok merültek fel, de tárgyi bizonyítékok hiányában a rendőrségnek nem volt módjában letartóztatni.

Adorján Géza eddig csaknem valamennyi politikai színezetű bűnügy kapcsán gyanuba került. Így szerepelt az Erzsébetvárosi Kör elleni merénylet, a Keő-Kucsera-ügy, a Csocsó bácsi kocsmájában leleplezett szövetkezés, a Kovács testvérek ügyében is. Eppen ezért a rendőrség közveszélyes embernek tartja és a fennálló rendeletek alapján nem helyezte szabadlábra. Internálási eljárás indul ellene, amelynek befejeztéig Adorján Géza a toloncházban marad.

A nyugdíjasok küldöttsége Beográdban sürgeti az opciós kérvényük elintézését

Társadalmi akció a nyomorgó nyugdíjasok segélyezésére

A vajdasági magyar nyugdíjasok kálváriáját tegnap reggeli számunkban ismertettük. Megirtuk, hogy a nyugdíjas szövetség akciót indít a nyugdíjas vasutasok opciós kérvényeinek soronkívüli elintézésére érdekében, hogy mielőbb megszűnjön az a jogbizonytalanság, amely az állampolgárság nélküli nyugdíjasokra nehezedik. Tegnapi cikkünkkel kapcsolatban a nyugdíjas-szövetség kérésére állapítjuk meg — ami a cikkből különben nem is volt kiolvasható — hogy a cikkben foglalt adatokat nem a nyugdíjasok szövetségétől kaptuk, sőt az egyesület vezetői kijelentették munkatársunk előtt, hogy a vasutagazgatóság több sérelmet — így a betegsegély kiutalására vonatkozót — máris orvosolta.

A nyugdíjasok helyzete azonban mégis nagyon súlyos mindaddig, amíg opciós kérvényük nem kerül döntésre. Alexijevics Mita a belügyminisztérium B. B. B. osztályának a főnöke ugyan legutóbb épp a Bácsmegyei Napló munkatársa előtt is kijelentette, hogy azok a nyugdíjasok, akik utólag igazolni tudták illetőségüket, megkapják az állampolgárságot, azonban ennek ellenére is értesülésünk szerint a vajdasági nyugdíjasok pénzeiken küldöttségileg lojálk kérni a belügyminisztériumban opciós kérvényük mielőbbi kedvező elintézését, mert mindaddig, amíg ez nem történik meg, azoknak a nyugdíjasoknak, akik illetőségüket eddig nem tudták igazolni, teljesen bizonytalan a helyzetük és a

legnagyobb nyomornak vannak kitéve.

A vajdasági nyugdíjasok nyomorára a legjellemzőbb az a társadalomhoz intézett felhívás, amelyet a nyugdíjasok gyorssegélyirodájának a vezetője Czéner Andorné intéz most a társadalomhoz a nyugdíjasok támogatása érdekében és amely felhívás a következőképpen hangzik:

»Miatán nehéz okok miatt ez évben nem fejtettük ki szokásos munkásságunkat szenvedő ember-társainkért, nagyon kérjük a jóléti és jómódu embereket a karácsony közeledtével, adják legalább egy karácsonyfagyacskó árát e szomorú célra!

Nagyon öreg és nagyon beteg emberekről és szegény rongyos kis árvákról van szó, kiknek a szent karácsonyfa csillogását patakzó könyvük jelenti.

Szivettéppő a sorsuk a nyugdíjasoknak, 70—80 éves urinők, egyedül állnak a világon. Van köztük, kinek öreg szemére hályog borult, pedig foltozásból tengette életét. A másik hajdani királyi tanácsos leánya, fáskamrában lakik, melynek oldalain befűtyül a téli szél. Órák adásából élne, ha valaki támogatná. A 80 éves öreg urinő, ki eljárna az izraelita népkonyhába, ha még tudna menni!... egy negyedik, akitnek elnyomorodott a jobbkeze, a mellyel szorgosan öltögetett... A szegény nagybeteg proletárasszony 5 kicsi gyermekével... És így to-

vább... százan meg százan.

Ezekről mintha megfeledezett volna a társadalom, pedig jönnek hozzánk bizakodó reménységgel a szokott ünnepi segélyért, de csak üres kezekkel bocsáthatjuk őket utjukra.

Adományokat a nyugdíjasok gyorssegélyirodájába kérünk, hogy azokat a szent ünnep előtt kiosztassuk.»

Megtalálták

a noviszadi bélyeghamisító-gépet

A hamisítók az összeharácstolt pénz
nagy részét elmulatták

Noviszadról jelentik: A noviszadi és beogradi rendőrség a legnagyobb eréllyel folytatja tovább a leleplezett okmánybélyeghamisító banda ügyében a nyomozást. Kedden sikerült a gépet is megtalálni, amelyen a hamis bélyegeket előállították. Hippich Sándornak Beodra-pusztán, Kikinda mellett levő birtokán egyik gazdasági épületben volt a modern készisajtó befalazva és a gép mellett megtalálták a hamisításra szolgáló lemezeket is.

A rendőrség megállapította, hogy a hamisítók nagy lábon éltek és pénzük nagy részét Zimonyban, Szubotican, Szomborban, Beeskereken elmulatták. Egy-egy multság alkalmával harminc-negyvenezer dinárt fizettek ki a vendéglőkben és bárókban. Szomborban egy alkalommal közel százezer dinárt mulattak el.

Balog Imrét, a hamisító társaság egyik vezetőjét mindeddig nem sikerült kézrekeríteni. Noviszadi lakásán tartott házkutatás alkalmával megtalálták utlevélét és ezért azt hiszik, hogy hamis névre szóló utlevéllel menekült külföldre, valószínűleg Magyarországra.

A nyomozás során a beogradi rendőrség kedden még öt embert letartóztatott, akik szintén részt vettek a hamis bélyegek értékesítésében.

Készül a zentai költségvetés

Nem építik ki a tiszai rakpartot

Sentáról jelentik: Senta város tanácsa december 22-én fogja le tárgyalni az 1924. évi városi költségvetést, amelyet a városi főszámvétség most állít össze a közgyűlésre.

A költségvetés kiadási tétéleit a legnagyobb mértékben le kellett redukálni, mert a városi földek elvesztésével Senta is súlyos károkat szenvedett. A költségvetési tervezet szerint az iskolaépületek tatarozására az eddigi 470 ezer dinár helyett csak 130 ezer dinárt vettek fel, ugyszintén a városi épületek renoválási költségeit az eddigi 160 ezer dinárról ötvenkétezer dinárra csökkentették. A városnak még a földosztások előtt tervei voltak a rakpart kiépítésével kapcsolatban, a bevételek csökkenése folytán azonban ezek a tervek a legnagyobb részt meghiusultak. Az előirányzott százhetvennégyezer dinár összegből csak százhuszezer dinárt vettek fel és elhatározták, hogy a rakpart kikövezését elhalasztják. Ugyszintén a költségredukció miatt nem fogják kijavítani a meg rongált tiszai töltést sem. A bevétel emelését egyenlőre a vágóhídi díjak felemelésével szándékoznak elérni. Valószínű még az is, hogy a pótdát is jelentékenyen fölemelik.

Huszonnyolcezer postás sztrájkol Bécsben

Ausztria el van vágva a világtól

Ausztriában hétfőn reggel a posta- és táviróalkalmazottak — mint a *Bácsmegyei Napló* röviden már jelentette — sztrájkba léptek. Az országának minden összeköttetése megszakadt, a vasúti forgalmat kivéve, a külfölddel.

A sztrájkra vonatkozóan ma *lutár utján* a következőket jelentik Bécsből:

Bécs és Ausztria hétfő reggel 6 órától kezdve el van vágva a világ többi részétől. Sztrájkol a posta, a táviró és a telefon, valamint a bécsi fővárnivatal is. A sztrájkvezetőség csak annyi szolgálatot engedélyez, amennyi a rendőrség, a mentők és tűzoltók értesítésére szükséges. A vasutak ma reggel óta nem szállítanak postacsomagot. Az egész karácsonyi posta továbbszállítás megakadt.

A sztrájkot az alkalmazottak vasárnap délutáni gyűlésükön határozták el arra az esetre, ha a kormány nem teljesíti követeléseiket.

A tárgyalások a vasárnapról hétfőre virradó éjjel megakadtak annál a kérdésnél, hogy *mennyi legyen az alkalmazottak karácsonyi renumerciója*. Ezek követelésüket redukálták és kijelentették, hogy 113.000 alkalmazott részére kifizetendő 14 milliárd koronával megelégszenek. A kormány a kívánásigot nem acceptálta, mire kitört a sztrájk.

Az alkalmazottak intézőbizottságának véleménye szerint a sztrájk sokáig fog tartani. Az intézőbizottság hivatalos jelentést adott ki, melyben közli, hogy a szociáldemokraták, keresztényszocialisták és a nagynémetek egyaránt engedelmeskedtek a sztrájk-felhívásnak, csak egy kis csoport maradt neutrális, amellyel szemben azonban 28.000 sztrájkoló alkalmazott áll. A sztrájkbizottság elrendelte, hogy az alkalmazottak éppen úgy menjenek be hivatalukba és műhelyükbe, mintha nem volna sztrájk és ott — munka nélkül — várják a vezetőség utasításait. A sztrájkvezetőség szerint *nincsen kizárva, hogy Bécs lakossága karácsonyig el lesz vágva a külvilágtól.*

A bécsi rendőrség a telefon-sztrájkjal szemben úgy védekezett, hogy működésbe hozta a saját táviróállomásait és távirójelentésekkel helyettesíti a telefont. Azonkívül kérekpáros küldöncöket léptettek szolgálatba. A tűzoltóságnak saját vezetői vannak az egész városban, úgy, hogy ezen a téren nem fenyeget veszély.

A városi alkalmazottak nem csatlakoznak a sztrájkhoz, de ha a kormány tovább is a merev elzárkózás álláspontján marad, nem tekinthető kizártnak, hogy a városi alkalmazottak is sztrájkba lépnek.

A sztrájk hatása a tőzsdén A sztrájknak nagy hatása volt a tőzsdére is. A tőzsdekamarában nyitás előtt megvitatták azt a kérdést, legyen-e egyáltalában tőzsde, amíg a sztrájk tart. Abban állapodtak meg, hogy ma még megtartják a tőzsdét, de ha a sztrájk hosszabb ideig tartana, akkor a tőzsdét valószínűleg be fogják zárni.

A bankok munkája teljesen megbénult. Új fizetési megbízások, devizaműveletek és tőzsdéi megbízások lebonyolítására nem is kerülhet sor. A hivatalnokok az elmaradt anyag feldolgozásával foglalkoznak.

A kancellár lemondással fenyegetőzik

Hétfőn a sztrájk ügyében minisztertanács is volt. Az a vélemény alakult ki, hogy a kormány helyzete politikailag nem rendült meg. Seipel kancellár kijelentette ugyan az alkalmazottak megbízottja előtt, hogy

kénytelen volna lemondani, ha kényszeríténék ezek követeléseinek elfogadására, de ez a kijelentés csupán arra az esetre vonatkozik, ha a parlament megváltoztatná a tisztviselők javadalmazásáról benyújtott kormányjavaslatot, ami a kormány véleménye szerint a szándék művét veszélyeztetné. Az alkalmazottak sztrájkbizottsága úgy értesült, hogy Zimmermann dr., a szándék művének népszövetségi biztos a kormány háta mögött és az ő utasítására zárkózott el a kancellár az alkalmazottak kívánásának teljesítése előtt.

Az osztrák állam a sztrájk miatt napi 4 milliárd koronával károsodik, mert az új tarifa mellett a posta 3 milliárd, a táviró és távbeszélő pe-

Baldwin marad az ideiglenes miniszterelnök

Az angol kormány még nem nyújtotta be lemondását

Londonból jelentik: A király hétfőn kihallgatáson fogadta Baldwin miniszterelnököt, majd utána több kiváló politikust, köztük Curzon lordot, Mac Neill külügyi államtitkárt, Neville Chamberlaint és Worthington Ewansot.

A kormány a napokban minisztertanácsot tart, amelyen döntés történik, vajjon a kormány beadja-e lemondását. A konzervatívok fölfogása az, hogy a kormány egyelőre maradjon meg a helyén és január 8-án jelenjék meg a parlamentben, úgy, mint azt annak idején tervezték.

A liberális pártban két frakció alakult. Az egyik a teljes önállóság felé hajlik, a másik hajlandó bizonyos kérdésekben támogatni a kormányt, ha erélyesen nekilát a jövételi probléma és a Ruhrkérdés megoldásának, továbbá ha elősegíti a munkaalkalmakat, hogy

Sárga foltal akarják megbélyegezni a zsidókat a budapesti ébredő-ifjak

A magyar kormány az egyetemi verekedők ellen

Budapestről jelentik: A budapesti egyetemen hétfőn lefolyt antiszemita zavargások élénken foglalkoztatják a politikai köröket. Az ellenzéki pártok, amelyeket mélyen hallgatók az ébredő egyetemi hallgatóknak az a határozata, amelyben sértő szavakkal a zsidó diákok kizárását követelik az egyetemről, szigorú megtorlást követelnek a kormánytól. Kedden a pártok vezetői tárgyalást kezdtek a helyettes miniszterelnökkel, akit felhívtak, hogy a szokatlanul éleshangú határozat, amely többek közt a galíciaiak ellen is irányul, olyan tónusban van megírva, amelyet a kormány nem tarthat meg, ha valóban az ország konszolidálására törekszik. Követelték, hogy a határozat megszerkesztői ellen indítsanak eljárást és nyomozzák ki kik azok, akik az egyetemi zavargásokban, verekedésekben résztvettek. A miniszterelnök helyettese megígérte, hogy az egyetem rendjét hatalmi eszközökkel is helyreállítja és a zavargások rendezői ellen a legszigorúbb eljárást indítja meg.

Kedden egyébként az egyetemen a rend helyreállt. A zsidó hallgatók, akik attól tartottak, hogy az ébredők megismétlik a hétfői igazoltatásokat, nem jelentek meg az előadásokon. A keresztény diákok egy része kijelentette, hogy a verekedők-

dig 1 milliárd koronát jövedelmezett naponként.

Megbénult Bécs üzleti élete

Bécs városára a sztrájk kitörése rendkívüli hatást gyakorolt, annál inkább, mert a szombat reggeli lapok még a tárgyalásokról adtak hírt és így senki sem hitt abban, hogy azok valóban megszakadnak. A kereskedők nagyon kinosan sujtotta, hogy nem kapták meg üzleti leveleiket, úgy, hogy voltaképp a kereskedők irodái és pénzüzetetek is kénytelenek voltak szüneteltetni a munkát. Ebből rengeteg per fog támadni, minthogy a levelek és sürgönyök elmaradása folytán nagyon sok terminusmulasztás történik, amik felett jórészt csak a bíróság tud majd dönteni.

A vidékről szórványosan érkező jelentések szerint egész Ausztria területén megbénult a vasúti, telefon és táviróösszeköttetés.

a munkanélküliséget csökkentse és ha a költségvetésben további megtakarításokkal az adók leszállítását teszi lehetővé.

Hír szerint Macdonald, a munkáspárt vezére hajlandó volna kormányt alakítani, ha erre megbízást kap, bár kijelentette, hogy a koalíciót nem tartja kellemes állapotnak. Valószínű, hogy Baldwin kabinetjét liberális miniszterek bevonásával újjászervezi és a kabinet március végéig mint ideiglenes kormány fog működni.

A 615 kerület közül csak 13 választókerület eredménye ismeretlen még. A pártok erőviszonya most a következő: konzervatív párt 256, liberális párt 152, munkáspárt 184, függetlenek 10. A konzervatívok vesztesége 91 mandátum, ebből a munkáspárt 48 mandátumot, a liberális párt 43 mandátumot szerzett meg.

kel, sem határozataikkal, nem azonosítják magukat. A tanárok véleménye szerint a zavargásokban résztvevő egyetemi csoporttól, a hallgatók többsége távol tartja magát és komolyan arra törekszik, hogy az egyetemi életből kiküszöbölje a — politikát. A rendőrség azt a három egyetemi hallgatót, akik a dékánt inzulálni akarták — letartóztatta.

A tíz pont

A bajtársi egyesületekbe tömörült egyetemi ébredők tíz humorosan ostoba pontban állították össze követeléseiket. A követelések között — amelyek miatt az ellenzék erélyes rendszabályok foganatosítására szólította fel a kormányt — szerepel, hogy a Lázár-kávéházi verekedés nyomozásának irányításába katonai közegek is folyjanak be, hogy a bíróság zsidó személyek tanuvalomlásait ne fogadja el, hogy a kormány állítsa vissza a hivatalos gettót, hogy a zsidók kötelesek legyenek sárga foltot viselni és hogy zsidók ne lehessenek a magyar munkásság vezetői.

Ledobni az emeletről!

A verekedés alkalmával történt az alábbi eset, amelynek hőse Pikler Miklós és egy ferencendi novicius, mindketten egy évfolyambeli hallgatók. Az első zsidóvallású és

Pikler Emil szocialista képviselő fia, testi-lelki jóbarátja a ferencendi kispapnak. Kollokválni voltak éppen, amikor eljutott hozzájuk is a hír, hogy ütök-verik a zsidó egyetemi hallgatókat.

— Kollega ur, — szolt a kispap — jöjjön velem! Karonfogva menjünk. Engem véd a papi öltözet és a kereszt, amely nyakamon lógi önt sem fogják inzulálni. Nem is képzeli, hogy zsidóval megyek karonfogva.

Pikler szabadkozott, majd hosszas rábeszélés után kart-karba öltve elindultak a második emeletről a kijárat felé. A kispap védőszárnya alatt sikerült is igazoltatás nélkül lejutniok a földszintre, amikor hirtelen sikoltás és jajgatás hallatszott le a második emeletről:

— Ne bántsanak! Ne dobjanak le! Szegény özvegy anyám egyetlen támasza vagyok! Könyörüljenek rajtam, ha istent ismernek.

A ferencendi novicius a hang felé fordult és rémülten látta, hogy a megvakult igazoltatók egy halálsápadt, minden izében remegő, vézna, beteges külsejű egyetemi hallgatót a korlát fölé igyekeznek emelni és le akarják dobni a második emeletről. Hirtelen elhatározta magát és előre ugrott:

— Ide dobjátok! Hozzám, redm, erre a keresztre, amelynek jégjét bitoroltok gazdaságaitok elkövetésénél. — kiáltotta a kispap és feljűk mutatta a keresztet.

A támadók elszégyelték magukat, a félholt fiút ledobták a földre és otthagyták.

Novisad lesz

a kerületi főispánság székhelye

Zomborban ideiglenesen főispáni kirendeltség fog működni

Novisadról jelentik: A belügyminiszteriumból egy hónappal ez előtt — mint annak idején megírtuk — olyan értesítés érkezett a novisadi kerületi főispáni hivatalhoz, hogy a főispánságnak nem Novisad, hanem Sombor lesz a székhelye. E rendelkezés ellen erős akció indult meg Novisadon ahonnan több küldöttség is ment a belügyminiszteriumhoz, hogy a kerületi főispánság székhelyét hagyják meg Novisadon, annál is inkább, mert a kerületi beosztásról szóló törvény szerint is Novisad lesz az új kerületi főispánság székhelye. A belügyminiszteriumban revízió alá vették az egy hónap előtt kiadott rendelkezést és megállapították, hogy abban a miniszterium egyik hivatalnokának tévedése folytán jelölték meg Sombort kerületi székhelyül, mert a miniszteriumnak egyáltalán nem volt szándékában a törvény erre vonatkozó intézkedésén változtatni.

A belügyminiszteriumtól kedden újabb rendelet érkezett a novisadi főispáni hivatalhoz, amely végleges határozatot tartalmaz ebben a kérdésben és megbizsa a kerületi főispánt, hogy hivatalát Novisadon szervezze meg. A végleges döntés alapján Szlepcsevics Milán kerületi főispán meg is tette a szükséges intézkedéseket és úgy határozott, hogy a Sombor-környéki adminisztráció megkönnyítése céljából egyelőre fiókhivatal fog Somborban felállítani és minden héten egy napra Somborba megy a hivatal ügyeinek elintézése végett. A fiókhivatal felállításával nagyban megkönnyítik a novisadi kerület közigazgatását.

Kis riportok

1

A horgosi pénzügyőrök, huszonhat deli legények, hosszú idő óta nagy pereskedést folytatnak házigazdájukkal. A finácok ugyanis nem kapnak természetbeni lakást, hanem lakbér-járandóságukból maguk fizetik a horgosi parasztházból pénzügyőri laktanyává előléptetett és középület jellegével felruházott finác-kastély tulajdonosának a házbért. Illetőleg csak tartoznának fizetni. A pör éppen azért folyik, mert a finácok, akik fizetni tartoznának, ehelyett inkább a házbérral tartoznak. Időtlen-idők óta elbliccelik az árendát. Olyan következetességet tanúsít a huszonhat pénzügyőr ezen a téren, hogy a háztulajdonos Jónak látta Holló Dénes dr. szentai ügyvédet megbízni azzal, hogy indítson pört nemfizető főbérleti ellen. Az ügyvéd be is adta a keresetet a szentai járásbírósnak és meg is nyerte a pört: a járásbírósnak kimondta a finácok kilakoltatását.

Az ügyvéd erre felszólította a finácokat, hogy legyenek szívesek és költözzenek ki. Eredménytelenül. Levelet írt, személyesen eljárt, de semmi sem használt. A pénzügyőrök nem mozgatták fülük botját sem. Holló doktor erre újabb beadványt intézett a járásbíróshoz és kérte, hogy a kilakoltatást elrendelő végzését a bíróság karhatalommal fogatosítsa. A járásbírósnak ennek a beadványnak is helyet adott és kirendelte a karhatalmat.

A karhatalom: 1, azaz egy darab horgosi rendőrből és ugyanannyi főből álló községi őrökkel állott. A kilakoltatás végrehajtására kitűzött napon ez a karhatalom az ügyvéddel együtt szépen megindult a fináclaktanya felé. Utközben semmi zavaró momentum nem történt, bántatlanul eljutottak az épület kapujáig, sőt a kapu felnyitásával sem kellett sokáig foglalkozkodniuk. Nyitva volt. Ellenben a laktanya udvarán vigyázzal-állásban ott állt huszonhat vészijósló arcú, marcona pénzügyőr, fegyverrel a vállukon... És megindultak a kapu felé.

A karhatalom elszaladt. Vagy szakszerűbben kifejezve magunkat: visszavonult a tulerő elől.

2

A szuboticiai Katolikus Legényegylet műkedvelői a »Sasok« legutóbbi bemutatója után elhatározták, hogy Sz. Béla komikusukat, akinek tréfáin a közönség egész este versenyen kívül derült, megtréfálják. Az egyik hölgszereplő rózsaszínű és illatos levélpapíron epedőhangu névtelen levelet írt a komikusnak és randevut kért tőle másnap este a városi zenede elé. A kitűzött időben természetesen a levél írója nem jelent meg a találkán: a komikust »hagyták leégni.«

Az ugratás azonban nem fejeződött be ezzel. A következő napon Sz. Béla újabb és ezuttal bocsánatkérő levelet kapott, hogy a levél írója közbejött akadályok miatt nem jelenhetett meg a randevun és újabb találkát tűzött ki az előbbi helyre. Ezen a második találkán is megjelent Sz. Béla, de megjelentek rajta kívül a tréfa csinálók is az est homályában és messziről nézték, hogy mi fog történni. Ezuttal ugyanis gondoskodtak a randevu realizálásáról: egyik férfi-műkedvelő női ruhába öltözve megjelent a találkán. A továbbiak indító-okait utólag nem lehet pontosan megállapítani és örökre titok marad, hogy tudta-e a komikus, mi történt, vagy sem? — tény az, hogy minden bevezető beszélgetés nélkül a nyílt utcán nyakába ugrott a »nőnek«, átölelte és elkezdte vadul, erőszakosan csókolni. Az álhölgy segélykiáltásaira előrohantak a közelben rejtőzködő műkedvelők, odasereglettek az uccai járőrök, sőt egy rendőr is előkerült, aki igen erőlyesen vetett véget a különös jelenetnek. Leigazoltatta a botrány résztvevőit

és csak akkor engedte őket el, amikor kétségbevonhatatlanul kiderült, hogy ártatlan tréfáról van szó csupán.

3

A vrsaci járásbírósnak vezetője eljárást indított Nagy Sándor fogházörmszter ellen, mert az intézeti szokásokat a Denevér című Strauss-operett kedélyes fogházjelenetei alapján módosította, ha zene nélkül is. A vizsgálat megállapította, hogy a foglyok élete az öreg foglyór jóvoltából egyáltalán nem volt elviselhetetlennek tekintendő. Sőt Nagy bácsi a legmodernebb amerikai börtönök vezetőit is lepálta abbéli törekvésükben, hogy a foglyok egyéni szabadságát a lehetőségig respektálják. A vrsaci fogház lakói nem tekintették foglyoknak magukat, csak annyiban, hogy ingyen ellátást kaptak az intézetben, de

az ottartózkodás nem volt számukra föltétlenül kötelező. A helybéli foglyok az éjszakát otthon tölthették családjuknál, de a vidékieknek sem kellett okvetlenül a fogházban aludniuk, kimaradhattak, ha engedélyt kértek erre az öreg fegyőrtől.

Az egész város tudta, hogy azok a szimpatikus uriember, akik reggelente elölkényen cipelek ki Nagy Sándorné kofaasszony kosarait a piacra, válogatott tolvajok és betörők, s szabad órákban a fogház nagyérdemű vendégei, akik saját magánügyeikben is egész nap a városban szaladgálnak. A foglyok nemegyszer valóságos dártdókat csaptak az intézetben és egyik ilyen éjjeli muriról szerzett tudomást a járásbírósnak vezetője, aki most végét vetette a paradicsomi életnek. Most már Vrseccen sem érdemes fogolynak lenni.

December 18-án hirdetik ki az ítéletet a zentai merénylőleány bűnygyében

A kihallgatott tanúk megcáfolták a merénylő leány vádakodását — A bíróság elutasította az ügyészségnek a vizsgálat kiegészítése iránt tett indítványát

A főtárgyalás második napja

Kedden folytatta a suboticiai törvényszéken Pavlovics István törvényszéki elnök büntető tanácsa Patócs Erzsébet bűnygyében a pénteken megkezdett főtárgyalást.

A főtárgyalási terem zsufolásig megtelt hallgatósággal, amely kitarított reggel 9 órától déli egy óráig, amikor — a bizonyítási eljárás befejezése és a perbeszéd elhangzása után — Pavlovics elnök a közönség feszült várakozása közben kihirdette a bíróság végzését, mely szerint ebben a bűnygyben az ítéletet december 18-án, kedden délelőtt 11 órakor fogják kihirdetni.

A keddi főtárgyalásról az alábbi tudósítás számol be:

Patócs Böskét 9 órakor fogházör vezetője be a tárgyalási terembe. Minden szem a fiatal leányra szegeződik, aki a legcékélyebb zavar vagy elfogódás nélkül szemléli a közönséget. Majd bevonul a bíróság és Pavlovics elnök a vádlotthoz intéz több kérdést.

Megkérdezi tőle, hogy amikor Suboticára megérkezett és az állomáson észrevette, hogy ellopták tárcáját, amelyben jegye és 4700 dinár pénze volt, miért nem tett erről jelentést a vasuti rendőrségnek?

— Nem mertem jelenteni, mert a vonatban vesztem el. Aztán sok utas volt a kijáratnál.

— Honnan tudja, hogy a tárcát a vonatban huzták ki a zsebéből?

— Mert a sárgaruhás ember, aki mellettem ült, előbb kiszállt.

— Maga azt állítja, hogy Petrovics Brankó megígérte, hogy az elvesztett pénzt megtéríti és azt ott rejté el a lakásban, ahol maga akkor éjjel kereste is, de nem találta. Miért nem adta Petrovics a pénzt magának?

— Nem tudta, hogy én már bent vagyok. Azt hitte, én későbbben jövök be.

— Kérdezte maga akkor éjjel Petrovicstól, hogy ott van-e a pénz?

— Nem kérdeztem, mert nem volt rá alkalom. A nagyságos asszony kikélt, hogy dobja vissza a kulcsot. Ő csak besegített az ablakon.

— Azt mondja, hogy mikor bent volt a lakásban, kereste a pénzt, de nem találta. Aztán elszundikált. Így volt?

— Igen. A folyosón volt egy szék, azon elaludtam. Amikor reggel a nagyságos asszony az ajtót nyitotta, akkor ugrottam fel és ütöttem rá a baltával.

— Főlemelte a baltát és úgy ütött?

— Főlemeltem, de inkább csak ráéjtetem a baltát a nagyságos asszonyra, nagyon meg voltam ijedve.

A tanúk megcáfolták a merénylő leány vádját

Ezután a tanúk kihallgatására tért át a bíróság.

Első tanu Kovacevics Radivoj adaj földbirtokos, jelenleg Novisadon lakik.

Elmondja, hogy akkor vasárnap, július 30-án, dr. Petrovics Brankóval együtt érkezett este Novisadról Sentára, Bécsen át. Suboticát nem is érintették. Petrovics azt mondotta neki, hogy polgármesteri nyugdíjának sürgetése miatt van dolga Sentán. Másnap, hétfőn délelőtt féltizkor találkozott Petrovics Brankó dr.-ral a polgármester előszobájában.

Pecarski Milutin dr. sentai földbirtokos a következő tanu, aki azt adja elő, hogy Petrovics Brankó dr. vasárnap este érkezett Sentára és kedde virradó éjjel utazott vissza Sentáról Novisadra. Hétfőn egész nap Sentán volt. Pozitive tudja, hogy hétfőn délelőtt féltizkor találkozott Petrovics Brankóval a sentai városházán, ahol polgármesteri nyugdíjügyének megsürgetése érdekében járt.

Elnök: (A vádlotthoz.) — A tanúk azt mondják, hogy vasárnap együtt utaztak Petrovics Brankóval Novisadról Sentára és hogy hétfőn délelőtt féltizkor találkoztak vele Sentán. Hogyan lehet, hogy magával hétfőn reggel 6 és 7 óra között Suboticán beszélt.

Vádlott: Itt Suboticán találkoztunk hétfőn reggel 6 és félhet óra között az állomáson.

— Meddig beszélgettek?

— Hét óráig.

— Ezt tudja bizonyosan?

— Igen.

— Az előbb kihallgatott két tanu azt állítja, hogy Petrovics Brankóval hétfőn féltizkor a sentai városházán beszéltek. Ha maga hétfőn reggel hét órakor Suboticán beszélt Petrovics Brankóval, akkor ő csak háromnegyed tizkor érkezhetett meg Sentára és nem lehetett már féltizkor a városházán.

Vádlott: Én 6 és 7 óra között találkoztam az állomáson Suboticán és hét órakor elutaztunk.

Marusics Koszta államügyész Kovacevics Radivoj tanuhoz:

— Határozottan tudja, hogy féltizkor találkozott Petrovics Brankóval?

— Határozottan tudom, hogy fél-

tiz volt. Még valamivel féltiz előtt lehetett.

A következő tanu Bukur Drago-mir sentai postafőnök.

Előadja, hogy azon időtájt, amikor a merénylet történt, Petrovics gyakran utazott Novisadról Sentára, mert a családja Sentán volt, ő pedig Novisadon volt állásban. Az eset előtti vasárnap este is Novisadról jött Sentára és tanu vasárnap este találkozott és beszélgetett vele a Royal kávéházban. Hétfőn délelőtt is látta Sentán Petrovicsot.

Ezután Schiró Ernő sentai fodrászt hallgatta ki a bíróság tanuként.

Elnök: Tudja, hogy mely napon történt a merénylet?

— Igen, július 31-én, kedden reggel.

— Van arról tudomása, hogy Petrovics Brankó hétfőn reggel Sentán volt?

— Igen. Hétfőn reggel 9 órakor nálam borotválkozott.

— Honnan tudja, hogy 9 óra volt?

— Három segédemmel megállapítottuk.

Pavlovics István elnök elrendeli annak a vasuti forgalmi hivatalnoknak a tanukénti megidézését, aki július 30-án, hétfőn reggel a sentai vonat indításánál szolgálatot teljesített.

A vasuti hivatalnok megjelenéséig felfüggeszti a tárgyalást s intézkedett a tanu azonnali megidézése iránt.

Elájult a tanu

Hosszabb szünet után Pavlovics István elnök újból megnyitja a tárgyalást.

Pecarski Ivót, a sentai polgármester titkárát szólítják tanuként a terembe.

Pecarski az emelvény elé lép, de alig szól néhány szót, amikor a tulzsfolt, fülledt teremben szédülés fogja el. A fejéhez kap. A teremszolga székelt ad neki és Perazsics Bozsidar dr. törvényszéki orvos hozzá siet és kivezeti a teremből a szabad levegőre.

Az incidens mozgást idézett elő a közönség sorában.

Most a tanuként megidézett vasuti forgalmi tiszt, Mesterovics Nikola állomásfőnökhelyettes lépett a bíróság elé. Hivatalos aktákkal jött, amelyekből konstataulta, hogy július 30-án a reggeli vonat Suboticáról Sentára némi késéssel, 6 óra 30 perc helyett 6 óra 57 perckor indult. Majd az elnök és az ügyész intéz több kérdést a tanuhoz a Subotica és Senta között közlekedő vonatkozóan, továbbá arra nézve, hogy milyen az eljárás olyan esetben, amikor valamely utas elveszti a jegyét és a kijáratnál nem tudja átadni jegyét.

Közben Pecarski Ivó polgármesteri titkár szédülése elmúlt és újból megjelent a teremben, ahol folytatták a megkezdett kihallgatását.

Kijelenti, hogy rendszeren 9 órakor szokott bemenni a hivatalba, Petrovics Brankó dr. hétfőn féltizkor volt nála a hivatalban és kereste a polgármestert, ő azt mondotta neki, hogy a polgármester a rendőrségen van.

— Biztos, hogy ez hétfőn délelőtt féltiz órakor volt?

— Egészen bizonyos.

A bizonyítási eljárás befejezése

A bizonyítási eljárás befejezése előtt kérte Ludaics Milos dr. védő, hogy olvassák fel Patócs Böske vádlottnak azt a vallomását, amelyet elfogatásakor a vasuti rendőrségen tett.

A bíróság ezt elrendeli.

Az elnök olvassa a vallomást, amely lényegesen eltér attól a vallomástól, amelyet vádlott a főtárgyaláson tett.

A vádlott lány ellentmondásal

Igy a vasuti rendőrségen Patócs Böske azt mondotta, hogy mikor ki-

jött Petrovicsék házából, Petrovics utána ment és kérdezte: Tud maga csokolózni.

Elnök: Maga itt azt mondta, hogy a Tiszaparton találkozott Petrovics Brankóval este és nem a háza előtt. A találkozást pedig egészen másképpen mondta el itt. — Mit szól ehhez?

— A Tisza partján találkoztam akkor január végén. Nem az ő házában. Az ő háza előtt azon a napon déli egy óraker találkoztam vele, amikor a büntetést elkövettem.

Az elnök tovább olvassa *Patócs* Böskének a vasuti rendőrségen tett vallomását, amely szerint Petrovics Brankó akkor, amikor találkozott vele, a földre akarta ledobni és erőszakot akart rajta elkövetni.

Elnök: Erről itt egyetlen szóval sem tett említést és egészen más-ként adta elő az előzményeket.

Vádlott hallgat.

Elnök: A vasuti rendőrség által felvett jegyzőkönyv szerint azt mondta, hogy Petrovics mondotta magának, hogy szeretne a feleségétől megszabadulni és magát veszi el feleségül. Ezt nem mondta sem Szentán a rendőrségen, sem itt a tárgyaláson. — Mivel magyarázza ezt?

A vádlott nem felel

A vádlottnak a vasuton felvett jegyzőkönyv szerint — Petrovics azt is mondta, hogy a leánykáját is ölje meg.

Vádlott: (Határozottsággal.) — Nem mondta ezt.

Ezzel véget ért a bizonyítási eljárás.

Marusics Koszta államügyész kijelenti, hogy fentartja azt az előterjesztést, amelyet a pénteki főtárgyaláson a vizsgálat kiegészítése iránt tett.

A bíróság rövid tanácskozás után elutasítja az ügyész indítványát, mert a főtárgyalás elég bizonyítékot szolgáltatott arra nézve, hogy a bíróság meghozza az ítéletet.

A perbeszéd

Ezután a perbeszédre került a sor.

Marusics Koszta államügyész hosszabb vádbeszédben összegezi a főtárgyalás anyagát. *Patócs* Böske ellen csupán a gyilkossági kísérlet miatt emelt vádját tartja fenn. A rablás kísérletének vádját eljéti.

Ludács Milos dr. védő összefoglalja az enyhítő körülményeket. Felmentést, esetleg enyhe büntetést kér. **Petrovics** Márkó dr., mint a sértett dr. **Petrovics** Brankóné jogi képviselője kijelenti, hogy sértett nem kíván kártérítést.

A bíróság ezután hosszabb tanácskozás után az ítélet kihirdetésére december 18-ikának 11 óráját tűzi ki. A tárgyalás déli 1 óraker ért véget.

Tizenkétéves anya

Anovisadi kórházban gyermeke született egy tizenkétéves leánynak

Novisadról jelentik: A novisadi kórházban kedden délután egy tizenkétéves leánynak gyermeke született. A fiatal anya, *Glass* Borbála apatini leány erősen fejlett, tizenhat-tizenhét évesnek látszik és a szülés teljesen normális körülmények közt folyt le. A gyermek is egészséges és életképes.

Glass Borbála, aki néhány nappal ezelőtt jelentkezett a novisadi kórház szülészeti osztályán felvételeire, 1911-ben született. Egy évvel ezelőtt szülei meghaltak és ekkor Apatinba került Éva nevű nővéréhez. Ez év márciusában Apatin mellett az erdőbe ment ibolyát szedni, amikor egy ismeretlen, harminc év körüli férfi megtámadta és erőszakot követett el rajta. A merényletnek csakhamar következményei maradtak s csak akkor merete kalandját nővérének bevallani. Támadójával azóta nem találkozott és annak kilétét nem tudta megállapítani.

Gyilkosság Vida-pusztán

Egy dobrovoljac agyonlőtte egyik társát

Beckerekéről jelentik: Kedden délelőtt a szomszédos Vida pusztán gyilkosság történt. Sztojitojevic Péter dobrovoljac agyonlőtte *Karanovic* Jovánt, egy másik dobrovoljacot pedig: *Kendzsics* Daniset súlyosan megsebesített.

Karanovic Jovan és *Kendzsics* Danise dobrovoljacok — mint a nyomozás kiderítette — hétfőn délelőtt, ugylátszik közös megállapodással fölkeresték *Sztojitojevic* országát melletti házát. *Sztojitojevic* éppen otthon tartózkodott, amikor a két dobrovoljac megérkezett és őt

kereste. Hozzájuk lépett, hogy megtudja, mi járatban vannak. Az egyik dobrovoljac, *Karanovic* ekkor elővette revolverét és ráfogta a házigazdára, aki szintén revolvert rántott és rásütötte *Karanovic*sra és *Kendzsics*sre. Az egyik lövés *Karanovic*sot azonnal megölte, a másik *Kendzsics*ot súlyosan megsebesítette. A csendőrség, amely a vizsgálatot azonnal megindította — a súlyosan sérült *Kendzsics*et beszállította Beckerekre, a közkörházba, a gyilkos *Sztojitojevic*et pedig letartóztatta.

Külpolitikai vita a pénzügybizottságülésén

Nincsics külügyminiszter beszéde a külpolitikai helyzetről Meggzavazták a külügyminisztérium költségvetését

Beogradból jelentik: A pénzügyi bizottság kedden délután letárgyalta a törvényegységesítő minisztérium költségvetését és rövid vita után — amelyben résztvett *Pusenyák* (klerikális), *Spaho* (muzulmán), *Lázics* Voja (földmivespárti) 15 szavazattal 13 ellenében elfogadta. Utána áttértek a külügyi tárca budgetjének tárgyalására.

A vita első szónoka *Szokics* (demokrata), a *Pravda* főszerkesztője volt, aki különösen a külügyminisztérium sajtószolgálatát bírálta. Mindenekelőtt — mondotta — szeretné tudni, hogy *Nincsics* külügyminiszter a költségvetési tizenkettőedik tárgyalása alkalmával ad-e külügyi expozét. (*Nincsics* külügyminiszter: Igen, adok.) Rámutatott arra, hogy a külügyminisztérium sajtóirodája nem fejt ki nagyobb működést, mint a kis Szerbia idejében. A külügyi sajtószolgálatot át kell szervezni, még pedig úgy, hogy állami tőkével hivatalos sajtószervezetet kell létesíteni, amelyben újságírók dolgoznak. Hangsúlyozta a külügyi propaganda fontosságát és fölemlítette, hogy amíg az ellenséges országok eredményes sajtópropagandát fejtenek ki — külföldön, — addig a jugoszláv külügyminisztérium bizalmas hítelei elköltésének semmi eredménye nem mutatkozik. Példákat hozott föl, amelyekből kiderült, hogy a külügyminisztérium propagandája sokkal rosszabb és eredménytelenebb, mint akár Magyarorszáé, akár Bulgáriáé, vagy Olaszorszáé. A sajtóirodába — ha a hibákon javítani akarnak — elsősorban a hivatalnokokat fel kell váltani jó újságírókkal. Követelte, hogy a diplomácia képviselőit is osszad be a sajtóirodába, hogy a külügyi sajtószolgálatlal megismerkedjenek. Tiltakozott végül a külügyminiszter politikája ellen, a nemzeti érdek megállapító bizottság működése ellen, a melynek elnöke, *Davidovic* Ljuba a bizottság működése miatt kedden benyújtotta lemondását.

Marinkovic Voja demokrata a rendelkezési alap két részre való felosztását követelte. A kisebbik részt bizalmas alapként kezelnék, a nagyobb részt pedig egy racionális külügyi propagandára fordítanák. Az utóbbi összeg a parlamenti bizottság ellenőrzése alá tartozna annál is inkább, mert a külföldi szláv iskolákat is ebből az alaptól tartják fenn. Követelte, hogy a miniszter részletesen informálja a parlamentet az ország külügyi helyzetéről, még pedig úgy Magyarországot, Bulgáriát, Görögországot és Oroszországot illetően.

Samenkovic demokrata kijelentette, hogy a kormány rossz külpolitikája miatt a javaslat ellen szavaz. Követelte az Oroszországgal való jó viszony helyreállítását. Helytelenítette, hogy a kormány nem tanusít

elég figyelmet az angol politika iránt és előbbre helyezi Franciaország barátságát Angliánál. *Gyurisics* (muzulmán) és *Jovanovic* (földmivespárti) a külföldi, különösen az amerikai propaganda szükségességét hangsúlyozták, míg *Pusenyák* és *Hohnyec* az Ausztriában élő szlovákok védelmét követelték.

Ezután *Nincsics* külügyminiszter válaszolt a felszólalásokra, aki beszédében rátért a királyságnak minden állammal szemben fennálló viszonyára. Kijelentette, hogy a külügyminisztérium sajtóosztályát illetően sokban egyetért az ellenzék kritikájával, az intenzívebb működést azonban az erre fordított hitelek elégtelensége akadályozza meg. A sajtóosztály most átszervezés alatt áll. A jövőben a sajtóiroda csak a külügyminisztériumnak fog rendelkezésére állni és már concessziót adott egy magán sajtóvállalatnak hivatalos ügynökség felállítására. Elfogadja *Marinkovic* javaslatát a rendelkezési alap kettéosztására és hajlandó a nacionális propaganda kiadásait parlamenti ellenőrzés alá helyezni. Ami az országnak Albániához való viszonyát illeti, a kormánynak nincs kifogása Albánia függetlensége ellen és igyekszik Albániával a jó szomszédi viszonyt fentartani. Cáfolja azokat a híreket, hogy a kormány beavatkozott Görögország belsejébe, csak annak a kivánságának adott kifejezést, hogy a szomszédos Görögországban rendezett viszonyok uralkodjanak. Jugoszlávia még nem ratifikálta a sèvres-i és lausannei békeszerződéseket, mert azokat még a nagyhatalmak sem ratifikálták. Ez az oka, hogy *Törökországgal* még nem állt helyre a diplomáciai viszony. *Plamenac* volt montenegrói miniszterelnök amerikai propagandáját nem tekinti politikai ügynek, mert *Plamenac* közönséges szélhámos, aki működését amerikai állampolgárok megkárosítására használja fel. A francia-angol viszony tekintetében az országnak az az érdeke, hogy a két nagyhatalom közt a jó viszony helyreálljon és a jelenlegi ellentétek elsimuljanak. Tiltakozik ama feltevés ellen, hogy a kormány Anglia barátságát elhanyagolja. Legutóbbi beszédében is csak azért hangsúlyozta különösen a franciabarátságot, mert különböző kijelentések, különösen *Radics* nyilatkozatai szükségessé tették, hogy hivatalos helyen kifejezést adjanak a Franciaországhoz való jó viszonyról. A jövődéli kérdésben Franciaországgal azonosak az S. H. S. királyság érdekei és ezért a francia politika sikerét kell kívánni. Tiltakozik az ellen, hogy a kormány a Hohenzollernek és Zsófia volt görög királyné ellen a kormány nem áll elutasító állásponton. A Hohenzollernek visszatérését a német trónra éppoly veszedelmesnek tartja, mint

a Habsburgok esetleges restaurációját.

Magyarországot illetően *Marinkovic* Voja kérdésére kijelentette a külügyminiszter, hogy *Bethlen* magyar miniszterelnökkel több ízben táncszokott Genben és igyekszik a két állam közeledését elősegíteni. A magyar kölcsön feltételeire vonatkozóan a kisantant államai között létrejött a teljes megegyezés. Az Ausztriával kötött megállapodás alapján rövidesen újból megnyitnak Szlovéniában mindazok az iskolák, amelyek az államalakulás előtt is működtek.

Közölte a külügyminiszter, hogy az Oroszországra vonatkozó hozzá intézett interpellációra a parlamentben fog válaszolni. Egyelőre csak arra akar rámutatni, hogy a kormánynak mindig az volt az álláspontja, hogy nem avatkozik bele Oroszország belsejébe, amint nem akart ebbe akkor sem beavatkozni, amikor *Vrangel* csapatai Moszkva előtt álltak. A *Bleer-kölcsön* elsősorban az általános európai helyzet miatt vallott kudarcot, de ehhez a belföldi sajtó magatartása is hozzájárult.

A külügyminiszter beszéde után a pénzügyi bizottság 18 szavazattal 13 ellenében megszavazta a külügyminisztérium költségvetését.

HIREK

EMLEKOSZLOP

Abudapesti előkelő világ — *Horthy* kormányzótól *Tormay* Cecilig — összegyűlt a napokban és elhatározta, hogy emlékművet állít fel a nemrég elhunyt *Pap-Váry* Elemérnek, aki a »Hiszekegytel« gazdagította a magyar irodalmat.

Nem sajnáljuk, de hogy sajnáljuk *Pap-Váry* Elemérétől az emlékművet, bár az a bizonyos költői munka, amivel »beérkezett«, egy csöppet sem izlésünk szerint való. Az előkelő magyar világ kegyeletes szándékát nem kifogásoljuk, nem is tartjuk egészen szörnyűnek, hiszen magyar urtól, magyárság magyartól szép ez az új irodalompartolás is. Szép, de — csöndesen megjegyezzük — kissé sértő azokra a halott magyar költőkre nézve, akiknek sírját gaz lepi már esztendőnk óta. Sértő — mondjuk *Ady* Endrét, aki ugyan nem írta meg a magyar hiszekegyet, de megírta a magyar senkik szigetét, hitestit, bánatostul, mindemestül és sértő *Kafka* Margit, aki asszony volt, mint *Pap-Váry* Elemér és hozzá még: író is. *Ha* *Tormay* Cecil és a többiek, nem vették észre, hogy az a buzgalom, amellyel a »Hiszekegy« írójának emlékművet akarnak felállítani, groteszk és érthetetlen, akkor, amikor a halott magyar írók legtöbbször szemben régóta várandós már a magyar urak áldozatkészsége, mi figyelmeztetjük őket rá, mi elszakadt magyarok, akik érezzük: mivel tartozik Magyarország *Kafka* Margitnak, *Ady* Endrétnek és mivel *Pap-Váry* Elemérnek. A magyar határon kívül megtanultuk azt, hogy a »Hiszekegy« csak megaláztatást, szégyent és ellenséget szerzett a magyarnak, viszont *Ady* és *Kafka* Margit, akiről egészen megleledkeztek, becsületet hoztak a magyar névre, barátokat, híveket állítottak a magyar élet mellé. Mi jól látjuk a különbséget — amit Budapesten is sokan látnak — a halottak között, mi tudjuk kinek van inkább lussa az emlékoszlophoz: *Pap-Váry* Elemérnek, vagy *Kafka* Margitnak. És mi azt mondjuk, a látek, amit a budapesti előkelő világ látszik az irodalom fedele alatt, méltatlan Magyarországhoz és méltatlan a magyar irodalomhoz. Az az emlékosz-

lop, amit közel Ady fakesztes sirlához emelnek a »Hiszekegy« költőjének, nem lesz a magyar kultúra büszkesége. Ellenkezőleg: a magyarság szégyene lesz, amiért soha kéll pironkodni a kulturvilág előtt minden magyarnak...

— Sándor király visszautazott Párisból. Párisból jelentik: Sándor király Jankovics udvari miniszter kíséretében hétfőn este visszautazott Beogradba.

— Uj jogi doktor. Noviszadról jelentik: Krausz Richardot a budapesti jogi fakultáson jogi doktorná avatták.

— A sentai városi tisztviselők javadalmazása. Sentáról jelentik: Senta város tanácsa azaz a tervvel foglalkozik, hogy tisztviselőit természetben javadalmazza, még pedig olyképpen, hogy minden tisztviselő földet kapna haszonélvezetbe. A tanács reméli, hogy ezáltal meg tudná menteni az agrárreform céljára még föl nem használt városi földeket és megtakarítani a tisztviselők fizetését is.

— Radics Párisban. A »Hrvatski List« azt a kalandos hírt közli, hogy Poincaré jelentékeny politikai személységnek utján üzenetet küldött Radicsnak Londonba, hogy jöjjön minél előbb Párisba. A lap hozzátéti, hogy Radics nem döntött még abban a kérdésben, hogy elutazik-e Párisba. Most, amikor Sándor király Párisban tartózkodik, legalább is valószínűtlen, hogy a francia miniszterelnök Radicsot találkozára hívja.

— Egységspártit választottak meg Giesswein kerületében. Budapestről jelentik: Giesswein kerületében — Magyaróváron — a pótválasztáson az egységspárti Külne Loránt gépgyárost választották meg 3694 szavazattal. Ellenfele, a fajvédő Anka János 1088 szavazattal maradt kisebbségben.

— Uj ruhát kap a szuboticei rendőrség. A szuboticei városi tanács még régebben elhatározta, hogy a rendőrség részére új féli ruhát vásárol, a rendelést azonban csak most adták át az egyik szuboticei szabócégnak. Az új ruhák teljesen a régi ruhák mintájára és ugyanolyan színű kelméből is készülnek.

— A szuboticei újságírók estélyének műsora. Példátlannak mondható érdeklődés előzi meg a szuboticei újságírók rendezésében december hó 15-én, szombaton este fél kilenc órai kezdettel megtartandó estélyt, amelyet gazdag műsora művészi eseményre avat. A szerb és magyar újságírók előadásain és felolvasásain, szláv és magyar szavaltakon kívül nagy sikerre tarthat számot Stankovics Aca hegedűművész és Gavanski Saca zongoraművész duettje és az estély fénypontja két vendégművész szereplése lesz. Milics Anka, az oszjeki nemzeti színház opera-primadonnája a *Bohémek*, *Traviata*, *Faust* és *Manon* áriáit fogja előadni, Stagljar Milan a maribori nemzeti színház baritonistájának műsorán pedig a kiváló szláv komponistának, *Mokranjac*

— Süketnéma a rendőrségen. A szuboticei rendőrség néhány nappal ezelőtt egy süketnéma embert tartóztatott le csavargás miatt. A süketnémanak sem személyazonosságát, sem illetőségi helyét nem tudják megállapítani. Többszöri kihallgatása alkalmával állandóan azt nyögte: ka... kany... amiből a rendőrség arra következtet, hogy a süketnéma kanizsai és ennek alapján átkisérik Sztarakanizsára személyazonossága megállapítása végett.

— A panosevói gimnázium református tanulóinak hittan-oktatása ügyében írt cikkünkkel kapcsolatban most Pansevóráról arról értesítettek bennünket, hogy a református vallású magyar tanulók görög keleti hittankönyvének használatát a gimnázium igazgatósága — amely nem kezdeményezte a furcsa metódus szerinti hittan-oktatást — betiltotta. Egy miniszteri rendelet értelmében azonban a hioktatás továbbra is szerb nyelven történik.

— Lem Edim-je, Rubinstein Az-rája, Grieg szerenádja, Karnabulov »Moszkvai harangok« című dalműve, valamint a *Bohémek* és *Faust* áriái szerepelnek. A kitünő műsoru újságíróest táncmulatsággal fejeződik be és jegyek fentartott helyre 50, első helyre 35 és második helyre 25 dináros áron már szerdától kezdve elővételben kaphatók *Heumann* Mór és a *Jedinstvo* könyv- és zeneműkereskedésben. Az új Lloydban megtartandó estély esti pénztárnál a rendezőség a nemes célra való tekintettel köszönettel fogad felülfizetéseket.

— Nyilatkozat. Petrovics Márkó dr. szuboticei ügyvéd, aki a *Patócs*-féle bűnügy tárgyalásánál mint a sértett dr. Petrovics Brankóné jogi képviselője vett részt, fölkért bennünket alábbi nyilatkozat közzétételére:

Ebben a szenzációs perben egy egyedülálló pikanteria történt. A közbíró ugyanis ugyanzólván védőbeszédet tartott a vádlott érdekében s valóságos vádbeszédet egy ember ellen, aki nemcsak hogy nem ült a vádlottak padján, de az ügyész a vád alá való helyezését sem indítványozta. Ilyképpen egyedül maradván a porondon, abban a kedvező helyzetben volt, hogy a — hogy is nevezem, mert ilyen esetet a törvény nem látott előre, hát mondjuk — megtámadott a vád ellen nem is védekezhetett. Az ilyen eljárás azonban privát felfogás és izlés dolga.

De minthogy Marusics államügyész ur vádbeszédében egyes tanuvalomások félremagyarázásával a kliensem családi életének szentségét sem kímélte, más mód nem állván rendelkezésemre, erkölcsi kötelességemnek tartom az ártatlanul meghurcolt kliensem társadalmi reputációja érdekében ez uton leszögezni jelenleg csak azt a tényt, hogy dr. Petrovics Brankóné a főtárgyaláson tett félremagyarázhatatlan vallomása szerint a férjével rendes családi életet élt s hogy a férje tíz éves kislánykájáról atyai szeretettel gondoskodott.

A mi az ügyész ur vádbeszédében foglalt többi téves konkluzióját illeti, még most nem kívánok érdemben nyilatkozni, minthogy az ítélet még nincsen kihirdetve.

Jellemző azonban az ügyész ur társadalmi felfogására, hogy a kliensem elleni gyanu mellett megmaradás által több hitelt nyújtott egy gyilkosság kísérlete miatt a vádlottak padján ülő elzárított leány állításának, mint magas társadalmi pozíciót és kifogástalan hírt élvező becsületet polgárok vallomásának, akik az újságokból értesülve arról, hogy dr. Petrovics Brankót felbujtással vádolják, önszántukból jelentek meg s egyenes és nyílt vallomást tettek alibi-jének igazolására.

Dr. Petrovics Marko

— Tutenkamen sírja. Mint Luxorból jelentik, Tutenkamen fárao sírjának kiásatását folytatják. A fárao mumiáját tartalmazó külső szekrény teljesen aranyozott és vallásos feliratokkal van borítva. A belső szekrény is hasonlóan arannyal van díszítve. Az ajtószárnyakon a fárao képmása, alatta pedig áldozatot bemutató istenek. A vésett domborműveket, amelyek csodálatos művészettel vannak kifaragva, mindenütt arany borítja.

— Hivatalvizsgálat. Noviszadról jelentik: Nikolics Fedor belügyminisztériumi főszámvevő a noviszadi számvevőségi hivatalnál hivatalvizsgálatot tartott.

— Egyetemi tanár előadásai Vrsacon. Vrsacról jelentik: A varsaci szerb leányegylet felkérésére Vulics Isza beogradi egyetemi tanár december 23-án felolvasást fog tartani »az őszember kulturája« címen. Az előadás iránt nagy az érdeklődés.

— Halálosvégű családi háboru a törvényesség előtt. Noviszadról jelentik: Ez év tavaszán Stari-Beesén Mestrovics Glisa becei lakos egy vendéglőben összeesett Blazsics Radával, akit megfenyegetett, hogy családjával együtt ki fogja irtani. Május 10-én Mestrovics Glisa és felesége az uccán vasvillával megtámadta Blazsicsnak 69 éves apját, Blazsics Misát. Az öreg embernek Rada és Dragie nevű fia segítségére siettek és Blazsics Rada baltával úgy fejbeütötte Mestrovics Glisát, hogy ez sérülésébe belehalt. Kedden tárgyalta a bűnügyet a noviszadi törvényszék, amely Mestrovics Glisa feleségét súlyos esti sértés miatt egy évi börtönre, Blazsics Radát erős felindulásban elkövetett emberölés miatt kétévi börtönre ítélte, Blazsics Dragjet pedig fölmentette.

— Rossz omon. Sentáról jelentik: Tizsaszentmiklós községben most építettek fel egy nagy gőzmalmot, amelyet úgy rendeztek be, hogy a községet vilányvilágításal lássa el. A malomban hétfőn akartak megkezdeni a munkát, azonban a megindulás napján a malomépületben tűz ütött ki, amelyet csak hosszas oltási munka után tudtak lokalizálni.

— Fiatalkoruk tolvajbandája. A sentai rendőrség kedden délelőtt öt tagból álló kiskotu tolvajbandát fogott el, amelyről kiderült, hogy számtalan lopást követett el. A banda rejték helyén nagymennyiségű lopott holmit találtak. A nyomozás tovább folyik.

A »Reusz« kulturdöntánja. Nagyszámú és előkelő közönség jelenlétében tartotta meg a »Reusz« zsidó ifjusági kulturegyesület Chanuká-ünnepélyét. Klein György hatásos elnöki megnyitóját, Engl Magda drámai lendületű szavaltatát, Rockenstein Andorné stílusos zongorajátékát, dr. Boschán Samu hatásos ünnepi beszédét, Szmatana Lajos áriáit, Fried László szavaltatát és a Vig-tyérek nagyhatású zeneegyüttesét hangos tapsokkal honorálta a szépszámú közönség.

— Kifosztotta a szállásadóját. Noviszadról jelentik: Bogdanovics István noviszadi lakóshoz beállított egy ismeretlen ember, aki szállást kért éjszakára. Reggel, amikor Bogdanovics kereste vendégét, megdöbbenve tapasztalta, hogy az ismeretlen elünt és vele együtt lábra kelt több értékes holmi is a szobából. A nyomozás megindult.

A suboticei Polgári Casino (Gradjanska Kasina) folyó hó 22-én, a saját helyiségeiben, teacstélyt rendez, melyre tagjait ezennel meghívja. A Casino tagjainak jogában áll vendéget hozni. Kezdet pontosan 21 órakor. — Felkéretnek a tagok, hogy a résztvevők számát e hó 20-ig a gondnoknál, Kazinci urnál, bejelentésék. — Ruha egyszerű sötét. — Az elnökség.

»Cseregyerek és Terike. 16-án délután 3 órai kezdettel kerül színre a »Cseregyerek« háromfelvonásos operett. 16-án este 8 órakor pedig a nagy sikert ért »Terike« kerül színre. Az előadásokat Szabó Márton ismert színész rendezi. Mir Nyárai Rezső kiváló színész mint vendég fog fellépni mindkét darabban. Jegyek mindkét előadásra a Reiter-drozériában válthatók.

TÖZSDE

Noviszadi terménytőzsde, dec. 11-én. Tartott Irányzat mellett a forgalom normális. Összesen 74 vagon áru kelt el, a főforgalmat a tengeri képezte. Buza bácska 340—350 dinár, szerémi 335 dinár, ótengeri 260—265 dinár, uttengeri 225—230 dinár, bánáti tengeri 220—225 dinár, decemberi teljes kassza 230 dinár, decemberi félkasszával 225 dinár. Liszt 0-ás 540—550 dinár, főző 465 dinár, 6-os kenyér 325 dinár. Zab 220 dinár. Bab fehér 600 dinár. Korpa zsák nélkül 125 dinár. Vöröshagyma 195. Másban nem volt üzlet.

Beograd, december 11. Zárlat: Amsterdam 33.85—33.775, Budapest 0.475—0.465, Newyork 88.25—88.—, Milano 3.8525—3.8475, Prága 2.5890—2.5850, Pécs 0.12445—0.12430, Szófia 64, Bukarest 45—44.50, London 386.40—386, Páris 4.76—4.74, Genf 15.46—15.44.

Zagreb, december 11. Zárlat: Amsterdam 33.65—33.755, Budapest 0.4650—0.4550, Newyork 88.75—87.75, Milano 385.25—384.50, Prága 259.50—258.50, Bécs 0.1250—0.1240, Szófia 67.50, Bukarest 46.50—45.50, London 387—386, Páris 4.75—4.70, Genf 15.50—15.4250.

Zürich, december 11. Zárlat: Newyork 573½, London 25.04, Páris 30.72½, Milano 24.95, Prága 16.75, Budapest 0.0305, Beograd 6.52, Bukarest 2.88, Szófia 4.15, Bécs 0.0081.

*Értéktőzsde, december 11. A mai bankközi forgalom a teljes üzletlenség képét mutatja. A koszt pénz három, három és fél százalékos. Előfordult árfolyamok (ezer koronákban): Földhitelbank 280, Magyar Hitel 570—575, Osztrák Hitel 152—155, Kereskedelmi Bank 1150—1170, Hazai Bank 230, Olasz Bank 44, Angol-Magyar Bank 88, elszámítóló 98, Lloydbank 20, Hazai Takarékos 4000, Általános Takarékos 170, Salgó 585—595, Köszén 2450, Urikányi 825, Államvasut 380—400, Ofa 555, Nasici 2050—2075, Rima 100—104, Ganz-Danubius 4700, Ganz vilamos 2175, Magyar cukor 2875.

SPORT

A Subotički Atl. Klub »Concordia« e hó 16-án, vasárnap délelőtt 10 órakor tagértekezletet és utána választmányi ülést tart a hotel Nacional különtermében.

Válogató birkózóverseny Budapesten. A magyar birkózószövetség szombaton rendezte meg a válogató versenyt, amelyen résztvettek mindazok a birkózók, akiket a szövetség a jövő vasárnapi osztrák-magyar reprezentatív birkózóversenyre kijelölt. A kitünő rendezésben lezajlott verseny győztesei: Magyar a légsúlyban, Német a pehelysúlyban, Maturay a könnyűsúlyban, Szalay a kis közepsúlyban, Dömény a nagy közepsúlyban és Bodó a nehézsúlyban. Radvány, Keresztes és Wurga nem vettek részt a versenyen, amelyen a legszebb küzdelmet Bodó és Szelky vívták.

Sipos világrekordot uszott a 200 méterten. A budapesti Bankszövetség versenyén Sipos Márton, a 100 méteres mellúszás világbajnoka, a 200 méteres mellúszásban 2 perc 51.6 mp alatt győzött. A távolság utánméréssel csak 195 méter volt és így Sipos ideje nem hitelesíthető. A meeting főversenyét, a 100 méteres hátúszást, Bartha nyerte 16 p 16.4 mp idővel.

Mindennemű férfi- és nőikalap átalakítás és vasalás a legújabb divat szerint készül

SILD KALAPIPAR

Subotica, Csirke-piac. 9284

TÜZIFA

vagon tételekben valamint hasábian és aprítva, házhoz szállítva, legutányosabban beszerezhető

Vujković J. és Társa
cégnél, Jukićeva ul. 41. Telefon 669.

NYILTÉR.

9358 SZERDA DÉLUTÁN

PARFE
 a STEINER CUKRÁSZDÁBAN

Okružni Ured za Osiguranje Radnika u Somboru.
 Br. 8152—923.

N A T E Č A J.

Okružni Ured za osiguranje radnika u Somboru raspisuje natečaj za sledeća mesta:

1. Jedno mesto koncipijenta kategorije B. položaja VII. sa potpunom srednjoškolskom spremom. Prinađležnosti: godišnja sistematska plata 10800.— dinara, godišnja položajna plata 12.000.— dinara, porodični i mesni dodatak.

2. Jedno mesto kancelarijske struke kategorije C. položaja VIII. sa četiri razreda srednje škole. Prinađležnosti: godišnja sistematska plata 9600.— dinara, godišnja položajna plata 9000.— dinara, te porodični i mesni dodatak.

3. Dvanaest mesta kancelarijske službe kategorije C. IX. sa četiri razreda srednje škole. Prinađležnosti: godišnja sistematska plata 9600.— dinara, položajna plata 7200.— dinara, te porodični i mesni dodatak.

4. Jedno mesto zubnoga lekara, koji bi ordinirao osim nedelje dnevno 2 sata i to posle podne 2—4 sata u ambulantni ureda. Materijal i instrumente ured stavlja na raspoloženje. Mesečni honorar iznosi 1500.— dinara. Ako bi se honorar ostalih lekara u Somboru povišio, povišice se i honorar zubnog lekara. UzaJamni otkaz je 3 meseca.

5. Jedno mesto bolničarke ili bolničara kategorije D. položaja XI. Prinađležnosti: godišnja plata 3400.— dinar, godišnja položajna plata 3600.— dinara, te porodični i eventualni mesni dodatak. Bolničarka mora biti sposobna, da vodi inventar instrumenata i lekova, da vodi lekarski dnevnik i pomaže lekarima u ambulanti; bolničarki spada u dužnost ambulantu držati u redu.

6. Jedno mesto inkasanta kategorije D. položaja XI. Prinađležnosti: godišnja sistematska plata 8400.— dinara, godišnja položajna plata 3600.— dinara, te porodični i mesni dodatak, za ovo mesto se ne traži školska sprema samo najpotrebnija pismenost.

Na mesta tač. 1—3. mogu i ona lica kompetovati, koja nemaju tamo označenu spremu ako: kompetenti na mesta tač. 1. dokažu: sposobnost za vršenje stručnih poslova, znanje zakonskih propisa o osiguranju radnika i potrebnu inteligenciju za službeni saobraćaj sa publikom i službenicima.

Kompetenti na mesta tač. 2. i 3. dokažu: sposobnost za vršenje stručnih poslova i potrebnu inteligenciju za službeni saobraćaj sa publikom i službenicima.

Da lice koje nema predviđenu školsku spremu za kategoriju u koju želi, da se izabere, zaista raspolože i stvarnom spremom, koja se za tu kategoriju traži, utvrdiće se prvo službenim podatcima o njegovom dotadnjem radu, a zatim naročitim ispitom prema odredbama §. 56. pragmatike. Ako taj ispit za 2 godine ne položi, službeni odnošaj mu se otkazuje prema tač. 10. §. 113. pragmatike.

Pored potrebne školske spreme, odnosno odgovarajuće uspešne prakse, kandidati moraju imati još i ove uslove:

a) moraju biti državljani Kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca;

b) moraju znati srpsko-hrvatski ili slovenački jezik;

c) moraju imati telesnu, umnu i moralnu sposobnost za vršenje službe;

d) moraju imati navršenu 18. a ne prekoračenu 40. godinu života;

e) ne smeju biti pod starateljstvom ili stečajem;

f) ne smeju biti pod isledjenjem za zločin ili prestup iz koristoljublja;

g) ne smeju biti presudom redovnog suda pravomoćno osuđeni za zločin ili prestup iz koristoljublja ili na gubitak službe, odnosno političkih prava.

Zdravlje se mora dokazati svedodžbom lekara okružnog ureda, ili lekara državnih ili samoupravnih vlasti.

Sva ostala prava i dužnosti utvrđena su Službenim Pravilnikom.

Svojeručno pisane i potrebnim ispravama obložene molbe imaju se potpisane okružnom uredu uključivo do 12 sati o podne dne 18. decembra podneti.

Izabrani kandidati imaju na poziv dužnost nastupiti.

Sombor, 22. novembra 1923. god.

Okružni Ured za Osiguranje Radnika
 u Somboru,

A mérhetetlen fajdalomtól porig sujtva jelentjük, hogy forrón szeretett és legönfeladózóbb anyja és rokon

Özv. FISCHER ADOLFNE

szül. HONIG MÁRIA

hosszu és gyötrő szenvedés után folyó hó 11-én d. e. 11 órakor életének 85-ik évében az élők sorából eltávozott.

Megboldogult szerettünk földi maradványait folyó hó 13-án d. e. 10 órakor helyezték Cara Lazara 28. sz. alatti lakásából, a helybeli zsidó temetőben örök nyugalomra.
 Suboticán, 1923. december 11.

Gyászolják Fischer Sándor, Manó, Izidor fia, Drozsa Antalné, Szegő Mórné, Gellért Ignácné leányai, Fischer Izidorné, Fischer Manóné menyei, unokái, dédunokája és rokonai.

ROSSIJA-FONCIÈRE

BIZTOSÍTÓ és VISZONTBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

ELVÁLLAL: Tűz-, baleset-, betörés-, szállítmány- és életbiztosításokat.

Fióligazgatóság Suboticán, Aleksandrova ulica 4.
 (Rossija-Foncière palota) 9193

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni! hogy a volt Tolnai-féle mézszárszékét újra megnyitottuk és ott naponta friss kóser marha- és borjuhust fogunk kimérni piaci áron.

Az üzlet az orth. zsidó hitközség szigorú felügyelete alatt áll.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve
 Szöllősi és Friedmann
 mézszárosok.

9345

Értesítés.

Értesítem a nagybecsű közönséget, hogy Sentán a vonatokhoz és vissza állandó omnibusjáratot létesítettem. Az omnibus Dr. Pecarski és Dr. Tabaković ügyvédek irodájától (Tyukpiac) a főtéren át a vasútállomásra és ugyanugy vissza közlekedik.
 9318 Sentai Omnibusz Vállalat.

Kereskedelmi és Iparbank R. T., Novisad
 ezelőtt Ipar és Ker. Takarékpénztár Novisad

Alap- és tartaléktőke: 6 millió dinár

Betétállomány: 30 millió dinár

Hirdetmény.

Értesítjük t. részvényeseinket, hogy a korábbi alaptőke felemelések kapcsán kiadott ideiglenes részvénybefizetési elismervényeket pénztárunknál a végleges részvényekre nov. hó 26-tól kezdve átcserejlük. Ugyanakkor bevonjuk a régi korona értékre szóló részvényeket új dinárra szóló részvények ellenében.

9271

Az igazgatóság.

Kalmár Simon és neje ügyfeleim megvették Ilijin Živa Barun Rudićeva ulicai vendéglőjét. Ez utóbbi esetleges hitelezői felhivatnak, hogy követeléseiket, mellőzés terhe mellett irodámban 3 nap alatt jelentsék be.

Subotica, 1923. november 11.

Dr. Kunetz Béla
 ügyvéd.

9371

Izv. br. 335—1923.

DRAŽBENA OBJAVA.

Dolepotpisani sudski izaslanik u smislu 102. §. LX. zak. čl. iz 1881. godine ovim objavljuje, da će se u smislu rešenja br. S. 1011—1923. i Sreskog Suda br. 2427—1923., prodati na javnoj dražbi u stečajnom inventaru pod tek. br. 1—260 popisane stvari stečajne mase Salomona Duft u Srpskom-Padeju, koju stečajnu masu zastupa stečajni staratelj Dr. Marko Jovanović iz Vel.-Kikinde.

Javna dražba određuje se za 21. decembar 1923. pre podne u 10 sati na licu mesta u Srp.-Padeju.

Procenjena vrednost gorenavedenih stvari je 22.615 dinara i 45 para. Pomenute pokretnine prodat će se po uvidjavnosti staratelja mase ili en blok (skupa) ili pojedince u §. 107. i 108. LX. zak. čl. iz 1881. god. za gotov novac najvišem nudocu, a u nužnom slučaju i ispod procenjene vrednosti.

Državnu pristojbu ima kupac da pati.

Stečajni inventar stoji svakome na uvid za vreme zvaničnih časova do dana dražbe u kancelariji stečajnog staratelja.

Stečajni staratelj ni u kom slučaju ne odgovara kupcu ni za kvalitet, ni za kvantitet kupljene robe.

Vel.-Kikinda, 5. decembra 1923. god.

LUKS

sudski izaslanik.



Nagy elektromos ipari cég keres a Vajdaság részére jól bevezetett

utazó képviselőt

Csak szakmabeli technikai ismeretekkel rendelkező urakra reflektálunk.

Ajánlatok: „Günstige Bedingungen II. E. 85.“ jelige alatt az Interreklam R. T.-hoz Zagreb, Palmotićevo ulica 18 intézendők. 9331

OLCSÓ KARÁCSONYI VÁSÁR

130 széles tiszta gyapjuszövet — — Din. 75.—
 140 széles finom kamgarn — — — Din. 100.—
 140 széles tiszta gyapju velour — — — Din. 150.—
 Szines kreppdechinek — — — — Din. 160.—

és az összes raktáron lévő cikkek leszállított árban kaphatók. — CSAK KARÁCSONYIGI

SÁR SÁNDORNÉ
 divatáruházában SUBOTICA (Városház)

KÁTRÁNYFEDŐLEMEZ
KÁTRÁNY
KARBOLINEUM

FACEMENT és minden egyéb építési anyagot ajánl:

„GRADIVO“ ZAGREB

Bogovićeva ul. 3. — Telefon 5—55.

Prima

KVARGLIT

kis ládákbán á 250 darab

legolcsóbban szállít

STEVAN ENGELMANN

Tvornica kvargla

PETROVARADIN.

Minden kereskedőnek érdeke, hogy

fuarleveleit felülvizsgáltsassa

A „Vojvodina“ nemzetközi szállítmányozási társaság fuarlevél felülvizsgálási és vizs-térítési osztályánál Subotica.

Elsőrendű régi, hivatásos, vezető állásban volt szakemberek vezetése alatt azon helyzetben van, hogy a visszatérítendő összeget a legrövidebb idő alatt folyósíthatja. — A fuarlevelek felülvizsgálása DIJTALAN!

8279

dec. 10-től
hétfőtől-
dec. 12-ig
szerdáig

Lifka

Griffith filmremek

A KÉT ÁRVA

II. rész. 2 részben, nagy dráma a francia forradalomból. Főszereplők: **Lilian és Dorothy Gish**

FOGLALKOZÁS

Perfekt fogtechnikus állást keres azonnali belépésre. Cim: Boschán, Sombor, Jankovits-testvérek-u. 27. 9333

Fémnyomó-segéd, első-rangú munkás, állandó tömegmunkára-felvételek. Füzy i Weiner bádózárgyárában. Suboticán. 9239

Eladunk azonnali szállításra apatini telepünkről:

pilisvörösvári gránit törmelék.

1-2 fichte és tanne fagyapotot,

fűz-, nyár- és jegenye deszkát és rönköket. Fenyő telefon- és villamos oszlopokat.

Kiss Pál és Tsai
Sombor 9075

Szerbül, magyarul beszélő rodai gyakornokot azonnal felvesszünk. »Rad« kereskedelmi iroda, Vojnovičeva ulica 5. 9360

Kitűnő forgalmu női

fodrász üzlet

és illatszertár Subotica legforgalmasabb utcájában eladó.

Érdeklődni lehet Salver Lajosnál, Karadžičeva ul. 14. (Bárany-köz) 9286

Disznóvágást és husfűstölést elvállal Liszák Gábor, II. Senčanski put 78. 9329

MOTORMALOM

19 éves, 40 HP. szivógáz motorral, 4 hengergézzel, 1/4-részes sikszitával, 1 pár 42-ös kővel, lakóházzal, 850 m² kerttel, 10 kilométer Osijek-től Baranyában

azonnal eladó.

ára 400 000 dinár. Kedvező fizetési feltételek. Írásbeli kérezősködékre nem válaszolok. Keller, Osijek I. Strossmajerova ulica 57. sz.

Egy mozigépész alkalmazást keres. Cim a kiadóban. 9192

NARANCS CITROM, MARONI, FÜGE

és mindenféle délgyümölcs legolcsóbban

Weisz József

délgyümölcs nagykereskedő Subotica, Ludičeva u. 1. szám.

Közvetlen behozatal Cattaróból. 9351

Jobb leányt kis gyermek mellé keresek, esetleg csak nappalra. Fortuna hirdető-iroda, Skotus Viatorova ulica 5. 9366

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címező kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Állatkerekek az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezősküldésekhez válaszbelég melléklendő.

Keresünk lehetőleg január havi belépésre egy ügyes detailistát fatelepnkre. — Ajánlatok Tóth fakeskedelmi rt. Bačka-Topola intézendők. 9326

Mechanikus-segédet, ki gyors és precíz munkás s az írógépiavításban teljesen jártas, valamint fiatal géplakatos-segédet és 14 éven felüli középiskolát végzett fiukat gyakornokul felvesznek. St. Takač mechanicar, Osijek, II. 9328

Nevelőnő, német nyelv- és zongoratudással, valamint egy a főzéshez értő házikisasszony keresetik Staribecére. Cim a kiadóban 9371

VÉTEL-ELADÁS

Zongorák, új, modern vagy átjártott, kereszturosok, részletfizetésre is kaphatók nagy választékban, olcsóbban, mint bárhol, Kain hangszerüzletében Subotica, városház épületében.

Állványok, íróasztalok eladók. Fortuna hirdető-iroda. Skotus Viatorova ul. 5. 9367

Mézet, garantált tisztát, 1000 kg. ajánl Mihavec István méhés. Opolo. Bánát. 9347

Deutsche Korrespondentin

perfekt versiert in allen Bureauarbeiten wird mit guten Gehalt bei der Damindustrie A. G. Subotica acceptiert. Selbstgeschriebene Gesuche. 9265

Nagyközségben kifőzés 14 abonenssel átadó jól főzni tudó nőnek. Szükséges forgótöke 15 ezer dinár. Cim a kiadóban. 9340

Kötőgépek, 6-os 65 cm, 10-es 45 cm, 12-es 35 cm hosszú, komplet, jókarban eladó. Cim a kiadóban. 9332

Száraz tűzifa

házbhoz szállítva legolcsóbban beszerezhető

Löwinger

fakeskedésében Save Tékellje 23.

(volt Hatali ut)

Telefon 876. 9233

Eladó Bácskában 46 és 105 hold épületekkel és 20 hold épületek nélkül; — Bánátban három nagyobb birtok fundus instruktuszsal; — két mészárszék; — egy téglafőző; — egy másfélvagonos múmalom és több cséplőgarnitúra. Velimirović közvetítő-iroda, Stari-Bečej. 9348

Olcsón kapható pálinka, slivovic és alma, elsőrendű minőségben. Informacioni biro Subotica, Aleksandrova ulica 9. 9296

KÖZÖ

dec. 10-től
hétfőtől-
dec. 12-ig
szerdáig

ÜZÖTT VAD

dráma 7 felvonásban

Főszereplő: PRISCILLA DEAN.

Eladó két szekrény, két ágy, 1 íróasztal, 1 polc, 1 asztal, 2 szalngarnitúra, álló- és függőlámpák. Érdeklődni lehet Vilsonova ulica 22. sz. alatt. 9355

Egy komplett acél magánjáró szerkezet, 8-10 HP erős lokomobilhoz és egy erős excenterprés jutányos áron eladó. Hamburger gépműhely, villamos-telep mellett. 9294

Sarokház vegyeskereskedéssel, háromszobás lakással, mellékhelyiségekkel, forgalmas helyen eladó. Cim a kiadóban. 9316

Eladó fatelepe a város legszébb helyén; ugyanott alig használt íróasztal és egy írógép. Cim a kiadóban. 9357

Vendéglő B-Topolán teljesen berendezéssel és házzal együtt eladó vagy bérbe adó. Bővebbet Malusev-iroda. 9364

Malomberendezés eladó. Egy drb 25 HP szivógázmotor, üzemben megtekinthető; egy drb gabonatisztító tarár, 2. sz., 2 trieurrel; egy drb buzántató, 2. sz.; három drb felvonó, 7 m hosszú. Különböző svájci szita-selyem, XXX jegyű. Egy drb Ganz-féle hengerek, 21-a, jó állapotban. Pero Gavrilovič, Čurug, Bačka. 9337

KÜLÖNFÉLE

Elveszett Kohn Ádám Kovács névre szóló fényképes igazolvány. Megtaláló adja le a kiadóba. 9300

Pöstyénbe nem kell utaznia, ha rheumáját, ischiást gyógyítani akarja, mert eredeti pöstyéni iszapot kaphat az illés-gyógyszertárban, a főpostával szemben. Kérjen leírást. 7141

A boltéren egy modernül berendezett szobát keres a nagytrafik. 9322

Legújabb szabású haszfűző, melltartó, orvosi rendelésre haskötő Virág Leontinnál, Aleksandrova ulica 11. 9359

Információkat bármilyen ügyben, ipari, kereskedelmi, családi és házassági, valamint bármilyen adásvétel és pénzkölcsönt a legmegbízhatóbban közvetít Malusev-iroda Subotica. 9364

Elveszett ma délelőtt 9 és 10 óra között, a Jugovič ulicában, az ortodox zsidó templom és az ortodox szalámigyár között egy nagyobb pénzüsszeget tartalmazó csomag. A pénz egy szegény alkalmazott vesztette el, akinek ezt most meg kell téríteni. A megtaláló 1000 dinár jutalomban részesül. Cim a kiadóban. 9343

ALAPITVA 1854.

Braća Frank

ZAGREB, SAJMIŠTE TRG N. 2.

kézműárunagykereskedés

TANNWALDER BAUMWOLLSPINN-FABRIK

VEZÉRKÉPVISELETE és LERAKATA

Elsőrendű vásznak, siffonok, battisztok, grádlík, höpperek és ripszek fehérneműekre, állandó raktár.

TELEFON 22-70.

8460/s



FRIEDRICH & HAAGA

GÉPGYÁR — WIEN

Kolbász- és szalámigépek

és azok alkatrészei

ÁLLANDÓ NAGY RAKTÁR

Zagreb, Račkova ulica 7a. 8480

PÉKEK!

„Diamant“ Hauser & Sobotka bécsi gyártmány, 25 év óta a legjobb sütőszert, háboru elotti minőség, a Jugoszláviai vezérképviseletnél ismét kapható. — EDUARD DUŠANEC Zagreb, Strossmayerova ulica 10. (Távirat-cim „DIAMANT“ Zagreb) FIGYELEM! Óvakodjék a peralaku vagy folyékony utaztatástól és kérjen csak eredeti „DIAMANT“-ot

FAKERESKEDŐK!

VÁSÁROLJANAK faragott és fűrészelt fát: gerendát, 1-a fihadestkát, léceket, stafilit minden méretben továbbá mindennemű keményfát

BRAĆA MILETIĆ, ZAGREB

Ulica 199. — Fiók: CELJE. — Tojásládagyár.

“RELAIS”

ELEKTROMOSSÁGI GYÁR R. T.

NOVISAD

ÖSSZES VILLAMOSSÁGI CIKKEK NAGYBANI RAKTÁRA

KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT!

Mélyen leszállított árak!

December hó 4-től dec. 16-ig.

P. C. HABIG, BORSALINO és PLESS

gyártmányu KALAPOK

minden színben és választékban kaphatók

250—275 dinárért.

BRAĆA LENER

Subotica, Aleksandrova ul. 5.